

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

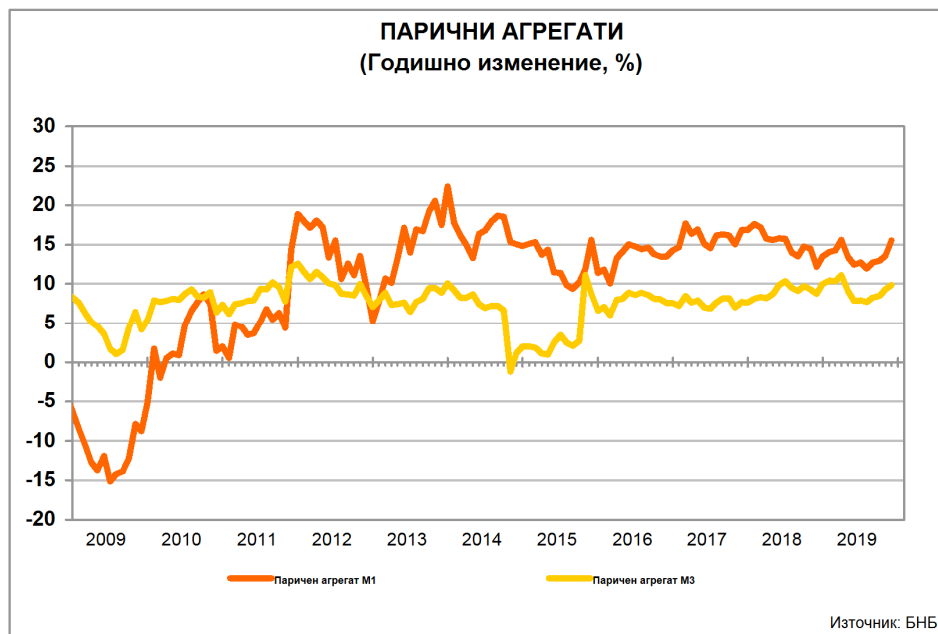
24 януари 2020 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Декември 2019 г.

През декември 2019 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.9% при 9.3% годишното нарастване през ноември 2019 година. В края на декември 2019 г. *широките пари* са 102.469 млрд. лв. (85.8% от БВП³) при 100.587 млрд. лв. към ноември 2019 г. (84.2% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през декември 2019 г. с 15.5% на годишна база (13.6% годишен ръст през ноември 2019 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

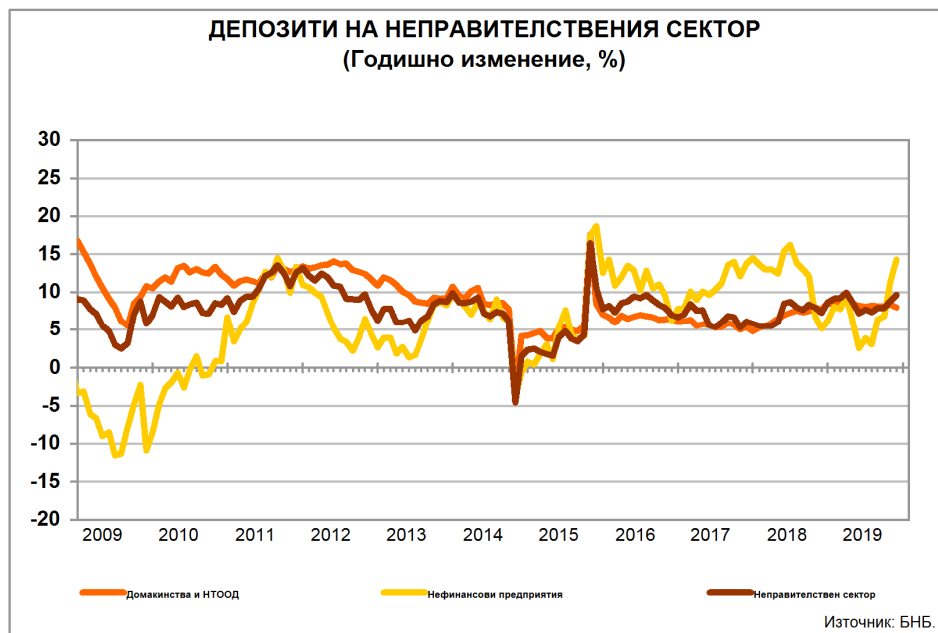
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2019 г. в размер на 119.485 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

В края на декември 2019 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 85.155 млрд. лв. (71.3% от БВП), като годишното им увеличение е 9.7% (8.8% годишно повишение през ноември 2019 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 26.494 млрд. лв. (22.2% от БВП) в края на декември 2019 година. В сравнение със същия месец на 2018 г. те се увеличават с 14.3% (11.4% годишно повишение през ноември 2019 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 2.4% на годишна база през декември 2019 година (2.2% годишно понижение през ноември 2019 г.) и в края на месеца достигат 3.017 млрд. лв. (2.5% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 55.645 млрд. лв. (46.6% от БВП) в края на декември 2019 година. Те се увеличават с 8% спрямо същия месец на 2018 г. (8.3% годишен ръст през ноември 2019 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 66.112 млрд. лв. в края на декември 2019 година. Те се увеличават с 14.1% спрямо същия месец на 2018 г. (13.5% годишно повишение през ноември 2019 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 65.165 млрд. лв. и нараства спрямо декември 2018 г. с 11.5% (11% годишно увеличение през ноември 2019 година). През декември 2019 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават с 9.7%, като достигат 64.589 млрд. лв. (8.9% годишно увеличение през ноември 2019 година).

В края на декември 2019 г. кредитите за неправителствения сектор са 62.696 млрд. лв. (52.5% от БВП) при 62.786 млрд. лв. към ноември 2019 г. (52.5% от БВП). През декември 2019 г. те се увеличават на годишна база с 9.3% (9% годишно повишение през ноември 2019 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 558.7 млн. лева. На годишна база

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

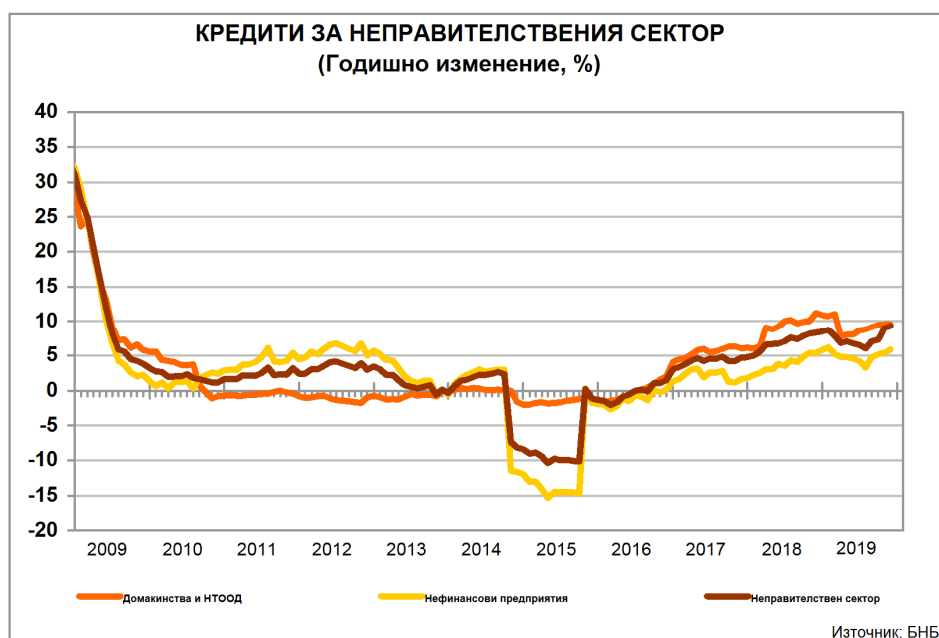
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са 574.4 млн. лв. (в т. ч. 309 млн. лв. през декември 2019 година), а обратно изкупените кредити – 15.7 млн. лв. (през декември 2019 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 5.9% на годишна база през декември 2019 г. (5.4% годишно повишение през ноември 2019 г.) и в края на месеца достигат 34.616 млрд. лв. (29% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 23.907 млрд. лв. (20% от БВП) в края на декември 2019 година. Спрямо същия месец на 2018 г. те се увеличават с 9.5% (9.5% годишно повишение през ноември 2019 година). В края на декември 2019 г. *жилищните кредити* са 10.771 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 14.5% (14.4% годишно увеличение през ноември 2019 година). *Потребителските кредити* възлизат на 11.330 млрд. лв. и се увеличават с 10.8% спрямо декември 2018 г. (10.9% годишно повишение през ноември 2019 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 40.9% (38.2% годишно понижение през ноември 2019 г.), като достигат 514.6 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4.173 млрд. лв. (3.5% от БВП) в края на декември 2019 година. В сравнение с декември 2018 г. те се увеличават с 46.9% (46.7% годишно повишение през ноември 2019 година).

Графика 3

⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 57.801 млрд. лв. в края на отчетния месец при 57.960 млрд. лв. в края на ноември 2019 година, като нарастват с 3.1% в сравнение с декември 2018 г. (5% годишно повишение през ноември 2019 година). През декември 2019 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 3.1% (4.5% годишен ръст през ноември 2019 г.), като достигат 67.848 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 10.046 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 2.9% (1.3% годишно повишение през ноември 2019 година).

---

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2016	2017	2018	Ноември 2019	Декември 2019	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	9.3	102,469	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	13.5	16.9	12.2	13.6	61,867	15.5
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	10.9	10.0	11.1	17,193	10.5
1.2. Овърнайт депозити	14.2	19.6	13.1	14.6	44,675	17.6
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.0	-1.9	4.7	3.6	40,602	2.3
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.9	-1.9	5.5	3.1	28,540	1.3
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.7	-2.0	2.7	5.1	12,062	4.8
3. МЗ - М2(=3.1.)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	5.0	57,801	3.1
1.1. Чуждестранни активи	17.5	2.7	8.3	4.5	67,848	3.1
1.2. Чуждестранни пасиви	-2.5	-3.9	7.8	1.3	10,046	2.9
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	-3.6	8.0	7.8	13.5	66,112	14.1
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	-4.2	6.7	7.5	11.0	65,165	11.5
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-129.8	149.4	-212.1	46.5	576	243.8
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.8	4.5	8.9	8.9	64,589	9.7
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	23.4	46.9	17.7	153.1	947	279.7
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.0	6.2	7.3	8.8	85,155	9.7
1. Нефинансови предприятия	6.3	13.8	5.2	11.4	26,494	14.3
2. Финансови предприятия	18.1	-26.9	16.9	-2.2	3,017	2.4
3. Домакинства и НТООД	6.6	5.4	7.7	8.3	55,645	8.0
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	1.5	4.7	8.4	9.0	62,696	9.3
2. Финансови предприятия ⁵	27.1	51.8	23.7	46.7	4,173	46.9
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.0	6.0	11.2	9.5	23,907	9.5
3.1. Овърдрафт	-8.7	-5.3	2.2	-3.3	1,292	-2.4
3.2. Жилищни кредити	2.7	8.5	11.8	14.4	10,771	14.5
3.3. Потребителски кредити	0.1	5.0	16.6	10.9	11,330	10.8
3.4. Други кредити	37.9	10.5	-24.1	-38.2	515	-40.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидираня баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2016	2017	2018	Ноември 2019	Декември 2019
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	9.3	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.6	8.7	6.8	7.8	8.9
1.1. Пари извън ПФИ	1.9	1.7	1.6	1.8	1.7
1.2. Овърнайт депозити	4.7	6.9	5.1	6.0	7.2
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	1.0	-0.9	2.1	1.6	1.0
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.3	-0.6	1.7	0.9	0.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.7	-0.3	0.4	0.6	0.6
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	5.0	3.1
1.1. Чуждестранни активи	21.7	3.3	9.7	5.3	3.6
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.6	-0.7	1.4	0.2	0.5
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	-4.2	6.7	7.5	11.0	11.5
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-5.9	2.1	-1.4	1.8	1.7
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.7	4.6	8.9	9.3	9.8
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	1.4	4.7	8.1	9.1	9.1
а) Нефинансови предприятия	0.1	1.0	3.1	3.1	3.3
б) Финансови предприятия ³	0.6	1.5	1.0	2.3	2.3
в) Домакинства и НТООД	0.7	2.2	4.0	3.6	3.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници, с изключение на застрахователни дружества и пенсионни фондове, Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности, и Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.